

**МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ
з дисципліни «Моделі виборчих систем»**

Тематичний план семінарських занять

№ теми з/прогр.	Назва теми	Кількість годин
1	Розвиток інституту виборів у світі	1
2	Інститут виборів в Україні: етапи становлення	1
3	Принципи виборчого права	2
4	Виборчий процес та його головні етапи	2
5	Мажоритарна виборча система	2
6	Пропорційна виборча система	2
7	Змішана виборча система	2
8	Еволюція виборчої системи України	2
Разом		14

ЗМІСТ ТЕМ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ КУРСУ

Заняття 1

**Тема: Розвиток інституту виборів в світі та Україні
(2 год.)**

План

1. Інститути афінської демократії.
2. Інститут парламентських виборів в середньовічній Англії.
3. Генеральні штати та виборчі процедури в середньовічній Франції.
4. Боротьба за загальне виборче право (к. XVIII – XX ст.).
5. Боротьба за рівні виборчі права жінок. Суфражизм.
6. Вибори у козацькій державі. Січова рада
7. Організація і проведення виборів за часів СРСР

Література

1. Асланян Г. Британський парламент: історія і сучасність // Парламент. – 2001. - № 6. – С. 55-61.
2. Бандурка О.М., Древаль Ю.Д. Парламентаризм в Україні: становлення і розвиток. - Харків, 1999.
3. Древаль Ю.Д. Парламентаризм у політичній системі України (політико-правовий аналіз). - Харків, 2003.
4. Журавський В.С. Становлення та розвиток українського парламентаризму (теоретичні та організаційно-правові проблеми). - К., 2002.
5. Институт выборов в истории России: источники, свидетельства современников. Взгляды исследователей XIX- начала XX вв. - М., 2001.

6. Крищенко Л. Історико-порівняльний погляд на проблеми парламенту // Вісник Академії правових наук України. – 2000. - № 4(19). - С. 50-60.
7. Лінц Х. Дж. Переваги парламентаризму // Глобальне відродження демократії / За ред. Л. Даймонда і М. Ф. Платтнера. - Львів, 2004.
8. Маклаков В. В. Избирательное право и избирательные системы буржуазных и развивающихся стран. Учебн. пособие. - М., 1987.
9. Мусієнко Г. Український парламентаризм – історія і сучасність // Рада. – 1992. - № 21.
10. Очерки по истории выборов и избирательного права / Под ред. Ю.А.Веденева, Н. А. Богодаровой. - Калуга, 1997.
11. Павлова Л. Теоретико-методологічні засади дослідження інституту парламентаризму // Освіта регіону. Політологія. Психологія. Комунікації, - 2008. - № 1-2. - С. 42-45.
12. Романов Р. М. Истоки парламентаризма. - М., 1999.
13. Рябов С. Політичні вибори. Навчальний посібник. - К., 1998.
14. Скиба В., Горбатенко В., Туренко В. Вступ до політології. Екскурс в історію правничо-політичної думки / За заг. ред. В. Й. Скиби. - К., 1998.
15. Хюбнер Е. Парламентаризм как правительственная система – определение и разграничение // Полис. – 1992. - № 3.
16. Шаповал В. Зарубіжний парламентаризм. - К., 1993.

Заняття 2

Тема: Принципи виборчого права

(2 год.)

План

1. Поняття виборчого права.
2. Джерела виборчого права: міжнародні та національні.
3. Адміністративна відповідальність за порушення виборчих прав: український та міжнародний досвід.
4. Демократичні принципи виборчого права.
5. Види виборчих цензів.
6. Абсентеїзм.

Література

1. Бебик В.М. Менеджмент виборчої кампанії: ресурси, технології, маркетинг: Навч.-метод. посібник. – К.: МАУП, 2001. - 216 с.
2. Бебик В. Як стати популярним, перемогти на виборах і утриматись на політичному Олімпі. – К.: «Абрис», 1993. - 128 с.
3. Виборчі технології. Збірник матеріалів / Упор. В.Ціон. – К.: TV Новинар, 1998. - 199 с.
4. Жмыриков А. Н. Как победить на выборах. – Обнинск: Титул, 1995. - 124 с.
5. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. - №30. - Ст.141.

6. Піча В.М., Хома Н.М. Політологія. Навч.посібник. – К.: «Каравела», Львів.: «Новий світ-2000», 2002. – С.275-286.
7. Практикум з політології / За ред. Ф.М.Кирилюка. – К.: Комп'ютерпрес, 2003. – С.574-593.
8. Рябов С.Б. Політичні вибори. Навч.посібник. – К.: Тандем, 1998. – 96 с.
9. Шаповал В.М. Конституційне право зарубіжних країн. – К.: Юрінком Інтер, 2008. - 472с.
- 10.Шляхтун П.П. Політологія (теорія та історія політичної науки): Підручник. – К.: Либідь, 2002. – С.343-358.

Заняття 3

Тема: Виборчий процес та його головні етапи

(2 год.)

План

1. Виборчий округ: поняття, види, утворення. Виборча геометрія.
2. Утворення виборчих органів.
3. Реєстрація виборців і кандидатів.
4. Процесуально-правові обмеження агітаційно-пропагандистської кампанії.
5. Джерела та способи фінансування виборів.
6. Стадія голосування та підведення підсумків виборів.

Література

1. Бебик В. М. Менеджмент виборчої кампанії: ресурси, технології, маркетинг: Навч.-метод. посіб. — К.: МАУП, 2001. – 216 с.
2. Зарубежное избирательное право: Учеб. пособие. — М., 2003.
3. Політологічний енциклопедичний словник. 2-е вид. – К.: Генеза, 2004. - 735 с.
4. Політологія. Навчально-методичний комплекс: Підручник. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 704 с.
5. Політологія. Підручник / За ред. О.В.Бабкіної, В.П.Горбатенка. – К: Академія, 2008. – 567 с.
6. Практикум з політології / За ред. Ф.М.Кирилюка. – К.: «Видавничий дім «Комп'ютерпрес», 2003. – 622 с.
7. Рябов С.Б. Політичні вибори. Навч.посібник. – К.: Тандем, 1998. – 96 с.
8. Чудаков М. Ф. Конституционное (государственное) право зарубежных стран. — Минск, 2001.
9. Шаповал В. М. Конституційне право зарубіжних країн. — К., 1998.